

Johannes Assuerus Ampzing

Programma In Obitum ... Viri, D. Caspari Spalckhaveri Icti eximii

Rostochii: Pedanus, 1621

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn774687010>

Druck Freier Zugang

Assverus, J.,
in
C. Spalckhaver.
Rostock. 1621.

20

59
Programma
IN OBITU M
*Clarissimi Consultissimi & Doctissimi
Viri,*

D. CASPARI
SPALCKHAVERI

Jcti eximij

ROSTOCHII
Typis exscriptit Joachimus Pedanus,
Academiae Typographus.

ANNO M. DC. XXI.

RECTOR
ACADEMIE ROSTOCHIENSIS
JOANNES ASSVERUS
Ampfingius Transilulanus, Med. D. & Prof.

Docti Aristotelici, quo ille & mortem esse terribilem asseruit & assertionem hanc suam, tali medio, quod mors omnium rerum extremum sit, probare voluit, vanitatem nuper in primâ Intimatione nostra ostendimus. Etsi enim Mors terribilis est, quatenus nos privat bonis hujus sæculi: quatenus tamen nos à malis hujus sæculi liberat, ipsaq; extremum finem imponit, & ad gaudia futuri sæculi viam sternit, non terribilis non acerba est, sed amabilis & dulcis homini Christiano. Atq; hoc quidem primæ Intimationis nostræ argumentum fuit.

Nunc agè & alteram terribilitatis mortis rationem Aristotelicam examinemus. Mors est terribilis, inquit, quia facit ut mortui videantur nullo amplius in malo aut bono esse. Unde jam talem si placeat, alterum extruamus syllogismum Aristotelicum.

Quicquid facit ut homo videatur nullo amplius in malo aut bono esse: id est terribile & acerbum.
Atqui

Atqui Mors facit ut homo videatur nullo amplius
in malo aut bono esse. Ergo Mors est terribilis &
acerba, inò nihil est Morte terribilius, nihil acerbius.

An tu Lector Christiane, quisquis es, non vides
& rides insulsiatatem hujus argumenti? in quo ni-
hil est sani neq; in Majore neq; Minore?

Agedum Minorem de gradu deiciamus? Et
primo quidem loco ponimus quod ex Joanne didici-
mus. Beati mortui qui in Domino moriuntur:
quoniam requiescunt à laboribus suis Apocal. 14.
His addo siue historiam dicas siue parabolam, quæ
tamen vera sit & rem veram demonstret, Divitis
Epulonis & Lazari: & illud Christi ad Latronem,
Hodie eris mecum in paradysso, cum alijs multis quæ
non jam hic prolixè commemorandi locus est, &
Media colligens sic argumentor, qui beati sunt,
qui requiescunt à laboribus suis, qui ab angelis Dei
portantur in sinum Abraha, qui cum Christo sunt
in paradysso: illi certè in bono sunt. Contra, qui cum
impio Epulone torquentur apud Inferos; illi utiq;
in malo sunt. Quomodo igitur dicit Aristoteles
Mortuos amplius neq; in bono esse neq; in malo?
Sed neq; illud quod Major habet satis perspicio,
Quomodo enim mors possit dici terribilis, propterea
quod mortui neq; in bono amplius sint neq; in malo.
Contrarium potius inde statuendum videretur, Si
mortui non sunt in ullo amplius malo: mortem, neq;

terribilem esse. *Qua Epicureorum Conclusio fuit*
Ede, bibe, lude, post mortem nulla voluptas. Con-
cludo tum sententiam tum ratiocinationem Philo-
sophi vanam esse, & Mortem utiq; terribilem &
acerbam esse suapte naturā quatenus est stipendium
peccati & Janua per quā impij transeunt ad summū
malum, quod est apud Inferos. Ex accidenti verò
Mortem esse non terribilem, sed consolationis ple-
nissimam: quatenus Christus de eā de victā trophæā
statuit in arā Crucis, sublato peccato & legis maledi-
ctione, & quatenus fideles per montē ceu per januā
egrediuntur è squalido, malo, imò pessimo miseriarū
ergastulo & simul in atrium ingrediuntur aeternae
beatitudinis, ac proinde nullo jam amplius in malo
sunt, sed in summo bono.

O felicem ergo Defunctum nostrum! cui hodie
justa solvimus, qui mundi hujus difficultates elu-
catus, qui arumnis hujus ævi omnibus superatis,
è tenebricoso afflictionum carcere in eam Hierosoly-
mam transiit, quam gloria Dei illustrat, & cujus lucer-
na est agnus. Ibi sedes est Dei & Agni, ubi servi ejus
fervient ei: Et videbunt faciem ejus, & nomen ejus in
frontibus ipsorum: Ibi nox non erit, & non egebunt lu-
mine Lucernæ, neq; lumine solis, quoniam Dominus
Deus illuminat eos, & regnabunt in secula seculorum.
Apocal. 21. & 22.

Cum verò de more è locis personarum, quos vo-
cant, & de hoc nostro Defuncto aliquid dicendum
nobis

nobis videatur; etsi à parentibus, ab educatione,
à cognatis & propinquis, ab affinitate, ab illustri
doctrina & eruditione, à pietate in Deum & cha-
ritate in proximum, & in summâ ab omni genere
virtutum ipse per se est notus, ut commendationis
hederâ nostrâ minimè opus habeat: tamen de con-
suetudine receptâ horum quaedam etiam attinge-
mus & levi brachio perstringemus.

Natus fuit annis antè 67. Rostochij, Patre qui-
dem JOACHIMO SPALCKHAVER civè primario:
Matre verò CATHARINA RATKEN Goltbergenfi,
feminâ lectissimâ & splendore virtutum omnium,
quæ sexum decent & ornant muliebrem nulli se-
cundâ. Ab hisce Parentibus puerili atate privatim
per præceptores domesticos, & præterea in scholâ tri-
viali patriâ, publicè, in pietatis & Literarum Ru-
dimentis, quantum istius atatis ratio ferebat, fuit
institutus, idq; ad annum atatis plus minus duode-
cimum. Quo quidem tempore visum Parentibus
fuit, eum ad scholam Luneburgensem, quæ per id
tempus claruit, firmioris fundamenti ponendi gra-
tiâ amandare. Hæsit ibi annos tres, & progressus
in Grammaticalibus fecit notabiles, quin & primi-
tias reliquarum artium dicendi delibavit. Hinc
tadere ipsum cepit pulveris trivialis; itaq; Vite-
bergam, tanquam ad celeberrimum literarum Em-
porium anhelavit, eodq;, dictum factum, excurrit,
D 3 tanquam

tanquam ad uberiores literarum mercatum. Ubi
equidem loci sic in literis, sic in moribus profecit, ut
inter bonos optimus inter doctos doctissimus audiret.
Non potuit ea res latere, tanquam lucerna sub modio
posita, sed palam innotuit omnibus ac proinde &
Comiti cuidam Suecia, qui hoc operam dedit sedu-
lo, ut eum filijs suis praefectum in Sueciam a vocaret
& eo pro domestico praefectore uteretur. Quod &
factum. Trajecit itaque in Sueciam, ibique, nescio quo
Fato, haesit annos totos quatuordecim, Quam tempo-
ris jacturam superatam, tandem in Germaniam redijt,
& laribus litans Academiae Patriae, summos in
Jure honores adeptus est. Primos nuptiades thala-
mos inivit cum D. Illirici, viri incomparabilis vi-
duae, quod equidem conjugium ad annos duntaxat
2. duravit. Quo soluto, viduus, veluti maestus
turtur dulcissimam compare tanquam dimidiam sui
parte orbatum, totos annos 9. induruit; nunquam
tadas visurus secundarum nuptiarum, nisi divina
factum fuisset providentia, ut inclyti olim Senato-
ris GEORGII Gulen vidua in maritales ipsius
amplexus incideret. Cum hac itaque femina, quae
priorem conjugem virtute & morum honestate
aequabat, ausus fuit ad intermissum vitae conjuga-
lis consortium redire, quod nec ipsum male cessit:
nam usus fuit eo conjugio tranquillo & pacato per
annos integros sex, & tum illa etiam Coniunx mor-
tua

tua fuit. Jam ulterioris conjugij, ob luctum duarum tam amabilium costarum pertasus, in viduitate suâ consensescere statuerat, inq̄ eâ annos iterum totos sex detriuerat, cum, ecce! Deus novas de integro illi perat nuptias cum honestissima Matrōna GERTRUDE TECHENTINS, viduâ D. HERMANNI WILLEMSSEN, fcti olim clarissimi, nec non Senatoris hujus urbis prudentissimi spectatissimiq̄. Quid faceret senex? jam vergentibus annis fracessebat in dies, parum prosperâ valetudine utenti, quæ cibum aliâq̄ necessaria administra- ret, quæq̄ vel nutantem retineret, vel cadentem erigeret, aderat nulla: Quare neq̄ hunc ultimum Senectutis suæ scipionem negligendum censuit, & forti animo tertium Matrimonij palestram fuit ingressus. O Matrimonium exoptatum! quippe quod priora duo multis felicitatum parasangis superaret. Etenim non modò pacatum & tranquillum fuit ut priora duo, verum insuper & fecundum: quippe quod utrumq̄ parentem exoptatissimâ prole beavit, filiolâ inquam dulcissimâ, quæ etiamnum superstes cum lugente matre, parentem desiderat. Hoc ultimum matrimonium in annum usq̄ quintum senex coluit. & tandem cum non multo antè tempore in Quartanam febrem incidisset, quæ Sibus mortis prænuncia esse solet, annum agens 67. dierum & molestiarum hujus vitæ saturatur

satur, nudiustertius, circa secundam matutinam,
inter pios & officiosos mœstissima conjugis ample-
xus, viatico prius ad iter cœlesti instructus corporis
& sanguinis Dominici, animam suam Deo com-
mendavit, & vale dicto huic seculo, in cœlestem
patriam letabundus commigravit. Hujus clarissi-
mi viri Exuviae cum hodierno die ad sepulcrum sint
efferenda: aequum utiq; fuerit Cives Academici,
ut tum Defuncti pijs manibus tum lugenti Viduae
& filiola, nec non universa tum Cognationi tum
Affinitati, id à nobis petentibus, hoc humanorum
officiorum ultimum præstemus & funus hoc ad se-
pulchrale Dormitorium comitemur. Rogatos itaq;
& humaniter invitatos velim Reverendos cla-
rissimos, doctissimosq; Dnn. Professores aliosq;
Doctores, Verbi administratos & Magistratos, nec
non studiosam Pubem universam, uti à Meridie
ad Mediam primam in templo Jacobæo frequentes
compareant, præsentia suâ hanc funeris deductio-
nem ornaturi, suam ipsi mortem meditaturi, &
deniq; pro incolumitate hujus utriusq; Reipub. ad
Deum vota facturi. P. P. Rostochij sub sigillo
Academiae ANNO M. DC. XXI.

tua fuit. Jam ulterioris conjugij,
rum tam amabilium costarum per-
tate suâ consensescere statuerat, in-
rum totos sex detruerat, cum, ecc
de integro illi perat nuptias cum hone-
trona GERTRUDE TECHENTIN
HERMANNI WILLEMSSEN, f. Cti
nec non Senatoris hujus urbis prude-
tissimiq;. Quid faceret senex? ja
annis fracessebat in dies, parum pro-
ne utenti, quæ cibum aliâq; necessa-
ret, quæq; vel nutantem retineret,
erigeret, aderat nulla. Quare neq;
Senectutis suæ scipionem negligendū
forti animo tertium Matrimonij pa-
gressus. O Matrimonium exopt
quod priora duo multis felicitatum
peraret. Etenim non modò pacatur
lum fuit ut priora duo, verum insu-
dum: quippe quod utrumq; parentem
prole beavit, filiola inquam dulcissim
num superstes cum lugente matre,
derat. Hoc ultimum matrimonium
usq; quintum senex coluit. Et tana
multo antè tempore in Quartana
disset, quæ Sibus mortis prænunci-
num agens 67. dierum Et molestian

the scale towards document

tua-
dvi-
ite-
ovas
Ma-
D.
imi,
Et-
ibus
odi-
tra-
m
um
Et
t in-
ippe
s su-
vil-
cum-
imã
am-
lesi-
m
n
nci-
an-
vita
atur